

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความมั่นคงในการทำงานของบัณฑิต กรณีศึกษาโครงการโควตาพิเศษมหาวิทยาลัยศิลปากร มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงภาวะการปฏิบัติงาน การกลับไปทำงานในภูมิภาค และความมั่นคงในการทำงานของบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศิลปากรที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยศิลปากรด้วยโควตาพิเศษ กลุ่มตัวอย่างคือ บัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2547 ซึ่งผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยศิลปากรด้วยโควตาพิเศษใน 5 คณะวิชาที่จัดการเรียนการสอน ณ วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ ได้แก่ คณะอักษรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะเภสัชศาสตร์ และคณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม รวมทั้งสิ้น 294 คน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยใช้แบบสอบถามที่ผู้ศึกษาสร้างขึ้นโดยการประมวลความคิดจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.9127 เป็นเครื่องมือในการศึกษา ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนธันวาคม พ.ศ.2551และได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 256 ชุด คิดเป็นร้อยละ 87.07 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for Social Science (SPSS) ค่าสถิติที่ใช้คือ ความถี่ (frequencies) ร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวแปรโดยใช้ค่าสถิติ t-test และ F-test โดยกำหนดค่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทำการทดสอบภายหลัง (Post hoc Test) โดยการเปรียบเทียบพหุคูณ (Multiple Comparison) ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

สรุปผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นบัณฑิตผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2547 และผ่านการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อมหาวิทยาลัยศิลปากรด้วยโควตาพิเศษ จำนวน 256 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด สำเร็จการศึกษาจากคณะวิทยาศาสตร์ มีผลการศึกษาเฉลี่ยตลอดหลักสูตร 2.51-3.00 และมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตปริมณฑลมากที่สุด สำหรับภาวะการปฏิบัติงานของ

บัณฑิต พบว่า บัณฑิตทั้งหมดที่ตอบแบบสอบถามมีงานทำ ส่วนใหญ่ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา โดยเป็นพนักงาน/ลูกจ้างเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร และไม่ได้กลับไปทำงานในภูมิลำเนา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาทมากที่สุด

ทัศนคติของบัณฑิตต่อภาพรวมความมั่นคงในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บัณฑิตมีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานระดับมากในด้านสภาพแวดล้อมในการทำงานเท่านั้น นอกนั้นอยู่ในระดับปานกลางโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจ้างงาน ด้านโอกาสก้าวหน้า ด้านสวัสดิการจากการทำงาน และด้านค่าตอบแทนจากการทำงาน เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลทั่วไปกับทัศนคติความมั่นคงในการทำงานของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตที่มีเพศ ผลการศึกษาเฉลี่ย และภูมิลำเนาที่ต่างกัน มีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานทั้งรายด้านและภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาต่างคณะกันมีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานแตกต่างกัน โดยบัณฑิตคณะเภสัชศาสตร์มีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานสูงกว่าบัณฑิตคณะอักษรศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ และคณะวิทยาศาสตร์ ส่วนบัณฑิตคณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานสูงกว่าบัณฑิตคณะอักษรศาสตร์ และคณะศึกษาศาสตร์

ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างข้อมูลภาวะการมีงานทำกับทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงาน พบว่า บัณฑิตที่ทำงานในหน่วยงานต่างกัน ที่ตั้งหน่วยงานต่างกัน รวมทั้งบัณฑิตที่กลับไปทำงานในภูมิลำเนาและบัณฑิตที่ไม่ได้กลับไปทำงานในภูมิลำเนา มีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานทั้งรายด้านและภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่บัณฑิตที่ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษาและบัณฑิตที่ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานของแต่ละด้านแตกต่างกัน โดยบัณฑิตที่ทำงานตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษามีทัศนคติต่อความมั่นคงด้านค่าตอบแทนจากการทำงานมากกว่าบัณฑิตที่ทำงานไม่ตรงกับสาขาวิชาที่สำเร็จการศึกษา และเมื่อพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของบัณฑิต พบว่า บัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานและภาพรวมแตกต่างกัน โดยบัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001 บาทขึ้นไป มีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานและภาพรวมสูงกว่าบัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-20,000 บาท ในทำนองเดียวกันบัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 15,001-

20,000 บาท มีทัศนคติต่อความมั่นคงในการทำงานด้านค่าตอบแทนจากการทำงานและภาพรวมสูงกว่าบัณฑิตที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-15,000 บาท

ในส่วนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของความมั่นคงในการทำงาน พบว่า บัณฑิตเห็นว่า องค์ประกอบของความมั่นคงในการทำงานประกอบด้วย ค่าตอบแทนหรือรายได้ สภาพเศรษฐกิจและนโยบายของรัฐ สวัสดิการที่ได้รับจากการทำงาน ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน การเลื่อนตำแหน่งหรือได้รับมอบหมายงานใหม่ ความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา การฝึกอบรมและการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น สภาพแวดล้อมในการทำงาน และนโยบายการบริหารและโครงสร้างขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการดำเนินงานจัดสรรโควตาพิเศษสำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาค

1. มหาวิทยาลัยควรกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ศึกษาในโครงการโควตาพิเศษกลับไปทำงานในภูมิลำเนา เพื่อให้บัณฑิตได้กลับไปแสดงบทบาทในการพัฒนาสังคมส่วนภูมิภาค และลดปัญหาความไม่เป็นธรรมในการกระจายรายได้ประชาชาติที่อาจมีส่วนช่วยลดความแตกต่างด้านฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างประชาชนในเขตเมืองหลวงกับเขตภูมิภาค
2. การดำเนินการจัดสรรโควตาพิเศษสำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาคควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างสาขาวิชาและจำนวนในการจัดสรรโควตาพิเศษสำหรับนักเรียนในส่วนภูมิภาคกับการจ้างงานและการประกอบอาชีพภายใต้โครงการต่างๆ ของแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจของชุมชน โดยความร่วมมือของหน่วยราชการกับสถานประกอบการภายในชุมชน
3. ควรจัดให้มีระบบติดตามผลบัณฑิต เพื่อการประเมินผลโครงการ ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการส่งบัณฑิตที่จบการศึกษาแต่ละรุ่นลงสู่ภูมิลำเนา และสนับสนุนให้เกิดธุรกิจหรือการจ้างงานในพื้นที่ โดยประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการกับสถานประกอบการ ภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะสำหรับการเสริมสร้างความมั่นคงในการทำงาน

1. ภาครัฐควรมีการประเมินอัตราด้านค่าจ้างและค่าตอบแทนอื่นๆ ในระดับประเทศว่าสอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันหรือไม่

2. ควรมีการสนับสนุนให้องค์กรจัดทำแผนและโครงการจ่ายค่าตอบแทนและสวัสดิการในการทำงานไว้อย่างชัดเจน โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการบริหารค่าตอบแทนและสวัสดิการในการทำงานด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับไปทำงานในภูมิลำเนาของบัณฑิต
2. ควรมีการศึกษาความมั่นคงในการทำงานของบัณฑิตที่ผ่านการคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากรในโครงการอื่น และในภาพรวมของบัณฑิตทั้งมหาวิทยาลัย
3. ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความมั่นคงในการทำงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยศิลปากรกับสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ